

מילאנו 2015 | מה חדש בעולם החומר?

פעם גם נגיעה בנושאים חברתיים או סביבתיים. כך, את תפקיד "חוקרי החומרים" האמיצים לקחו על עצמם השנה, ברוב המקרים, סטודנטים או מעצבים צעירים. עובדה מעניינת אך לא מפתיעה, שכן מדובר באנשים בתחילת דרכם אצלם קיים שילוב של סקרנות, תמימות, אידאליזם עליהם חשוב להם להלחם ולרוב גם חשיבה עסקית מסוג אחר.

מי שחומרים חדשים, טכנולוגיות יצור מתקדמות וכוונו מחקר חומרי עתידיים מעניינים אותה, קרוב לוודאי שלא יחרו דווקא בשבוע העיצוב במילאנו כתערוכה שתספק את סקרנותם, שכן תערוכות אחרות המתמקדות בנושאים אלה מתקיימות ברחבי העולם מדי שנה. שבוע העיצוב במילאנו מאפשר בעיקר הצצה אל תוך עולם צורני וצבעוני המציג מקורות השראה, פתרונות לבעיות קיימות או יצירת צרכים חדשים, ומדי

חקוק באבן

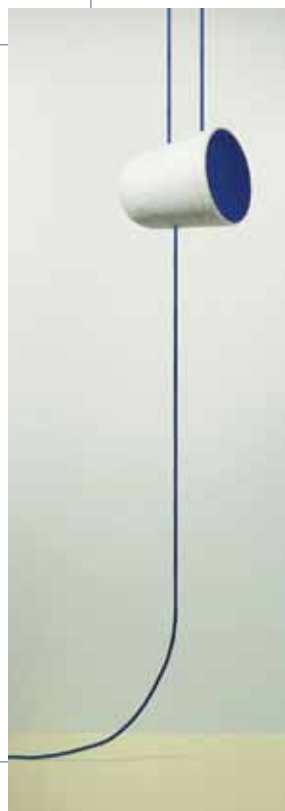
כמעט בלתי אפשרי לבקר באיטליה מבלי להתקל בשיש המסורתי בכל רחוב, בכניסה לבניינים, בפסלים וספסלים ובבנייני הציבור. לצד המסורת, לא מעט מעצבים שהציגו בתערוכה בחרו בחומר הגלם הזה ונתנו לו משמעות חדשה. Memories היא סדרה של USB sticks עשויים שיש בגוונים שונים שעיצבה **וונסה רדונדו**. לדבריה, בעידן בו חוויות רגעיות ורגשות נצרכים בזכרון מלאכותי, נכון שמוצר זה יהיה אישי יותר ויווצר מחומר שבעצמו מייצג סיפורי עבר. מוצר נוסף שעיצבה היא סדרה של כדי מים (קאראפים) שבצווארם גוש שיש מחורר דרכו נמזגים המים – מעין טקס מזיגה ושתיה של ה'משקה' הבסיסי ביותר שאף מדגיש את זרימתו.

www.vanessaredondo.com

Clique הוא משרד עיצוב איטלקי המחבר בין המסורתי (תעשיית השיש) לעכשווי (אלקטרוניקה ומחשוב מתקדם). הקולקציה שעיצבו השנה מתמקדת במוצרי צריכה אלקטרוניים לבית, כגון: מנורת שולחן, מטען לנייד, שעון שולחני ורמקולים, כולם עשויים שיש מסותת ומלוטש שבתוכו "מוחבאים" הרכיבים.

www.clique-editions.com

סטודיו **BELÉN** ההולנדי עוסק בפיתוח רעיונות לעיצוב מוצר, עיצוב פנים ותערוכות, כשנקודת המוצא היא כמעט תמיד חומר או צבע. במילאנו הציג הסטודיו במסגרת תערוכת קולקטיב Brand New World, ריהוט מסדרת Falling Rocks המשלב כרי ענק מרופדים בקטיפה שעליהם מונחים משטחים עצומים של קווארץ ורוד. הניגוד

המוחלט בין החומר הקשה לרך מיטשטש בעזרת התאמת הצבע המושלמת שהצליחו לייצר.

www.burobelen.com

צבע טרי

עובדה ידועה היא כי תעשיית הצבע והפיגמנטים עתירה בחומרים כימיים שחלקם הגדול מזיק לסביבה ולבריאות. מצד אחד, אכיפה מסודרת ואיסור על שימוש בחומרים מסוימים נמצאים בחיתוליהם ברוב מדינות העולם, ומצד שני, הנהירה אחר טרנדים ותכתיבי אופנה רק מעודדת מציאת פתרונות צבע חדשים. בתערוכה נתקלתי במספר מעצבים צעירים ממקומות שונים בעולם שניסו לתת מענה לבעיה זו.

סטודיו Gutedort מגרמניה הוקם בשנת 2014 על ידי שתי בוגרות לימודי עיצוב טקסטיל. השתיים בחרו לחקור חומרים טבעיים כאלטרנטיבה לשימוש במלאכותיים, ומבלי לעבדם באמצעות חומרים כימיים. אחד הפרוייקטים שהציגו השתמש בכרוב אדום כמקור ליצירת צובען ופיגמנט. הכרוב זוקק לכדי חומר נוזלי שבעזרתו ובשילוב חומצה ובסיס טבעיים הצליחו השתיים לצבוע בדים לבנים וניירות שהיו עשויים בעצמם מכרוב. הבסיס צבע את נייר הכרוב בצבע ירוק ואילו החומצה בצבע רוד זרחני. עם הזמן מתיישן החומר והצבעים דוהים עד שהופכים לגוונים של אפור.

www.gutedort.de

Algaemy הוא פרוייקט שזכה השנה בפרסי עיצוב רבים בגרמניה ומחוצה לה. שתי המעצבות מסטודיו Blond & Bieber בחרו במיקרו אצות (Microphyte) כחומר גלם לייצור פיגמנט טבעי. פוטנציאל אצות אלה ידוע כבר שנים רבות בקרב חוקרי מדעי הטבע, אך פחות בקרב אמנים ומעצבים. מקורן של האצות במאגרי מים מתוקים ומערכות ימיות, אין להן שורשים, ענפים או עלים והן יכולות לצמוח כיחידות או בקבוצות. הפרוייקט מציג מדפסת טקסטיל אנאלוגית המופעלת על ידי אדם אחד בלבד ללא צורך במקורות אנרגיה נוספים, והופכת את האצות לפיגמנט אשר מודפס על גבי בדים שונים. מאצות שונות מפיקים פגמנטים שונים והגוונים נעים בין ירוק וכחול לחום ואפילו אדום.

www.blondandbieber.com

רבקה קופר היא סטודנטית בסיינט מרטינס, לונדון, שבחרה להציע פתרון לצריכת יתר של בגדים. לטענתה, אם לא נצליח לשכנע המונים לרכוש מעט ואיכותי, נוכל להציע להם לרכוש הרבה ומתכלה. רבקה מייצרת בגדים מתכלים מטקסטיל המבוסס על חומצה פולי-לאקטית (PLA) שמקורה בתירס. על טקסטיל זה היא מדפיסה דוגמאות גיאומטריות בצבעים שונים שמקורם בעצים או צמחים, אשר מזוקקים לנוזל הנמזג לתוך מחסניות צבע של מדפסת.

www.beckylouisecooper.com

אוכל למחשבה

www.taboolata.com

אולי אחד הנושאים המדוברים בתערוכה זה שהאקספו (Expo Milano 2015) נסוב סביבו. הנושא הוצג בתערוכה הנפלאה והמקיפה אודות אוכל במוזיאון הטריאנלה, בתערוכת Eat Shit של מחלקת Food Non Food באקדמיית העיצוב באיינדהובן, וכן במספר תערוכות ממוקדות ומצומצמות, לדוגמה זו של עידו גרעיני מ-Studio Appetit. דוגמה אחת שלא זכתה לאור זרקורים אך הגישה לשולחן שאלות פילוסופיות ועכשוויות, הייתה של קבוצת Taboolata - קבוצה שהוקמה על ידי חמש נשים יוצרות; אנתרופולוגית, אמנית, ביולוגית, פילוסופית ומנהלת מזון. חרקים, לדידן של חברות הקבוצה, הינם מקור נפלא לחלבונים אשר סובלים מחוסר פופולאריות בעידן המודרני. הצעות הגשה שונות ומגוונות עשויות, כך הן מקוות, לשנות את השקפת עולמנו בנוגע ליצורים הקטנים. לאמיצים שבחבורה אף הוצעו טעימות!

אפר ואבק

Bottom Ash הוא ספר בן 160 עמודים המלווה בממצאים מדהימים שמקורם באפר. **קריסטין מיינדרטסמה** (Christien Meindertsma) ההולנדית אספה דלי של 25 קילו אפר שנוצר בתהליך שריפה של 100 קילו פסולת ביתית ותעשייתית אותו סיננה, ייבשה, ערכה מדידות בעזרת לייזר והפרידה עשרות אלפי חלקיקים באופן ידני. היא קיבצה את החומרים לפי סוגים, ואת השניים עשר בעלי הערך הגבוה המיסה לכדי מטילי מתכת. כך הצליחה לזקק מתוך האפר אבק, אלומיניום, כסף ועוד... שיטות הפרדת פסולת אמנם מתפתחות ברחבי העולם, אך אין ספק שפרויקט מסוג זה מצליח להבהיר לצופה עד כמה אשפה יכולה להיות ערכית.

www.christienmeindertsma.com

כמדי תערוכה מפתיע לגלות רעיונות דומים או זהים המוצגים על ידי מעצבים שונים באזורים שונים של העיר, ולעתים אף ממש באותה הגלריה. השנה, לדוגמה, ספרתי לפחות שלושה מעצבים צעירים שחקרו פטריות ועובש כחומר גלם לייצור פתרונות אריזה מתכלים. הנושא מבורך אמנם, אבל שניים מתוך השלושה לא ידעו כלל שכבר קיים חומר כזה, Ecovative המיוצר סדרתית (www.ecovatedesign.com). בדומה לפטריות, גיליתי שני פרוייקטים שונים שעוסקים באפר ואבק.

לוסי ליבוט (Lucie Libotte), בוגרת עיצוב טקסטיל בסיינט מרטינס, לונדון, הציגה פרוייקט בשם Dust Matters. אבק ביתי נתפס בעיני רובנו כעדות ללכלוך ולסביבה לא מטופחת. הוא נישא באויר או מצטבר על גבי משטחים ומכיל חלקיקי חומרים מהסביבה הביתית וזו שמחוצה לה. מטרת הפרוייקט הייתה הערכה מחודשת של האבק כסממן לסביבת המגורים שלנו, למנהגיו היום יומיים ולמסענו בזמן ובעולם, ולוסי בקשה ממספר מתנדבים לאסוף עבורה שקיות של אבק מבתיים בלונדון. אבק זה עבר תהליך קצר של סינון להפרדת החלקיקים הגדולים מהקטנים והאחרונים הונחו בתחתית קערה קראמית ונשרפו בתנור בטמפרטורה של 1,800 מעלות צלסיוס. התוצאה: אוסף קעריות זהות אך עם תחתיות שונות זו מזו המספרות, כל אחת בדרכה, את הסיפור של הבית ממנו נלקח האבק, ומדהים היה לראות את ההבדל בצבעוניות, בצפיפות החלקיקים ובעמידות האבק בתהליך השריפה.

www.cargocollective.com

